

ТРИ ЦЕНТИ в Злучених Державах Америки.

Тел. „Свобода”: BErgen 4-0237—4-0807

THREE CENTS in the United States of America.

П'ЯТЬ ЦЕНТІВ за границею Злучених Держав Америки.

Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016

FIVE CENTS elsewhere.

ЧОТИРИ СВОБОДИ ОБОВ'ЯЗКОВІ ДЛЯ ЗАМИРЕННЯ, КАЖЕ ТРУМАН

Президент Труман вислав привітну телеграму на зібрання, влаштоване в Нью-Йорку в Медисон Гарден Краєвою Радою Американсько-Советської Приязні, в якій підкреслив, що світовий мир повинен бути побудований на чотирьох свободах: свободі преси і релігії, як і свободі від нужди і страху.

КАМПАНІЯ ЗА РОСІЙСЬКОЮ МОВОЮ

„Російська секція” тих, що вчать в Нью-Йорку російської мови, закликає наново повести за взятую кампанію, щоб в високих школах („гай скул”) в Нью-Йорку, вчили російської мови. Зазнав видано тому, що Бюро освіти відмовився ввести російську мову в згаданих школах, виправдовуючи це тим, що російська мова є для американців тяжкою до вивчення від інших європейських мов. А далі, що про користь з цієї мови може ученик говорити донедава тоді, як уже рішився про рід своєї професії.

ПРО НОГУ, ЩО НЕЮ НЕ МОЖНА ХОДИТИ

В „Переломі” з 14. квітня б. р. пишеться про те, що тепер український народ „наочно” пересвідчився, як Москва „нас боронила” і як „Берлін „визволяв”, очевидно — „кожний для себе”. Та як тепер вийти з „братніх” кайданів? У відповідь на те кажеється, що не треба „ніколи покладатись на щасливий збіг обставин” чи гадати, що „щось” та „якось” воно буде, бо „доля сприяє лише тоді, коли активний чинник заздалегідь себе приготував, озброєний досвідом”. А „характер одиниці чи збірної душі народу є тим ложищем, в якому прямує його доля”. У зв'язку з тим пишеться там ще таке:

„Серед українців ніколи не бракувало мрійників, але не вистарчало людей доцільного чину. Характер до переведення на мірів часто є важливішим від мрій, які можуть бути безплідними. Коли нема солідарності, яка може бути мова про одиницю, а звідси походить все, чим боліємо в нашій бездержавній життю. Життя є суворою боротьбою де ніщо нікому не дарується, лише те, на що він заслужив. Казав колись Скворода: „І що то за нога, коли нею не можна ходити!” У нас така громадська єдність не з'явилася, що не можуть порозумітись ані три українці, бо не існує між ними взаємне довіря,

ДІЙСНІСТЬ

Канадійські „Українські Вісти” в статті „Україна в Сан-Франциско і дійсність” пишуть так:

„Одно треба пам'ятати: Советська Україна вже мала раз свій уряд з комісаріатом заграничних справ і навіть виступала на ризькій конференції. Однак коли для Москви минулися клопоти з громадянською війною й заграничними інтервенціями, советська Україна потратила свої комісаріати заграничних справ і війни, в 1922 році. Згодом зістали зліквідовані не тільки Шумський і Скрипник за те, що обстоювали хоч мінімальні права радянської України й протестували проти викривлення її території, але „поповнив самогубство” навіть такий вірний ренегат як „примієр” Любченко. Отже скільки хто не говорив би про незалежну чи автономну Україну, то факт є, що советський режим унеможливує витворення в українському народі навіть мінімальних державно-творчих сил, які змогли б у догідний момент оформити той відосередній протимосковський гін у якусь державну українську тенденцію”.

СОВЕТИ ФІЛЬМУЮТЬ ВІЙНУ

Офіс Воєнних Інформацій подає за московським радіом, що в Соведах мають нафільмовану війну з Німеччиною — на фронтах і в запілля — три мільйони метрів фільму. Вже зужито з цього 250,000 метрів на фільми, що мають бути документальними образами, а багато матеріалів буде використано пізніше, так, щоб усе було заховане для майбутніх поколінь. Між іншим, як подає проф. Балганський, що керує тим ділом, є там теж фільми з партизанської боротьби в Україні й Білорусі.

ПОМЕР О. СТАВРОВСЬКИЙ

„Американсько-Русский Вестник” подає, що помер у Скрантоні о. Павло Ставровський, років 80. В Америці проживав 42 роки, походив з Пряшівщини. Був парохом по різних громадах серед карпатських українців і дописував до часописів та календарів в крайно московським дусі.

ні не має один до другого поваги. Серед українського товариства частіше ніж щось інше здибаєш практичну філософію: Не трать куме сили, а спускайся на дно”.

ЗНИЩЕНО 75% ЯПОНСЬКОЇ ЗАЛОГИ НА ОКІНАВІ

ОЛІМПІАДА ХУДОЖНЬОЇ САМОДІЯЛЬНОСТІ УКРАЇНИ

Про таку доносять советські джерела. На тій Олімпіаді, що відбулась у Києві, читала партизанка Катерина Ждан поему М. Рильського „Слово про рідну матір”, колгоспниця Олена Чижук свої пісні, Анна Франко вірш свого діда „Каменярі”, а теж виступали співаки, танцюристи, музиканти, гімнасти, поети, читачі, що прибули з різних областей України. Мало бути усіх 1,500 учасників. З Західної України виступав хорівий гурток з Количинців і такий самий з Яворова. Учасники з Харкова дістали першу премію, а другу премію отримали гуртки з Ворошиловградської та Полтавської областей.

ВЕЛИКИЙ УСПІХІ

Таким є для москвофільського часопису „Світ” поїздка „карпаторуської” делегації до Сан-Франциско. Представляє, що та делегація добила того, що її прийняла советська делегація, та що те прийняття було „сердечне, дружнє”. Що більше, Вячеслав Молотов, советський комісар заграничних справ запросив делегацію на бенкет і там представив її секретареві Стетініюсові. Та найважливіше, пише часопис, це те, що „Молотов запевнив карпаторуську делегацію, що по тій війні вже більше не буде поневолених руських земель та що судба Лемківщини, Прашівщини, Холмщини та інших руських земель буде вирішена народним голосуванням”.

ПИХА НА ЗРАЗОК НАЦІСТИВСЬКОЇ

Московська „Правда” пише таке: „Советський Союз є великою, демократичною потугою, що є спосібна не тільки запевнити безпеку своїм власним громадянам, але теж і народам Європи, а чим скорше ось таке буде визнане, тим буде краще для людськості”.

До тої пихи ще можна додати і тост Сталіна, на прийнятті маршалів і генералів червоної армії, у честь російського народу як „найзаметнішого народу між усіма народами, що творять Советський Союз”, що то, як казав Сталін, „має ясну думку, твердий характер і терпеливість”. Чи не зачинається це як в Німеччині з нацистичною теорією про „вибраний народ”?

Десята Армія звіdomляє, що доміть ворога на Окінаві з таким успіхом, якого не було від часу кампанії, що зачалась 1. квітня. Японці далі цофаються. Є їх тепер на острові всього 25% з тої сили, що була на початку боїв. До середини вбито там 61,519 японців, а 1,353 взято в полон.

В СИРІІ ПРИТИХЛО

Бритійський прем'єр Чорчил звернувся до ген. де Голля з вимогою припинити стрілянину в Сирії та залишити вирішення спору конференції в Лондоні. Вашингтон це попер. Стрілянину припинено.

ПАТРІАРХ АЛЕКСІЙ В ЄРУСАЛІМІ

Перший раз за цілі століття відвідав російський православний патріарх Єрусалим. Є ним нововибраний патріарх Алексій, що прибув з Москви до Єрусалиму з високими православними достойниками, між якими є київський митрополит Николай. Це має бути „ревізита” патріарха, зложена православним патріархом Єрусалиму, Антиохії та Александрії, що прибули на вибір московського патріарха. Та інші вважають це політичним кроком, що має на цілі піднести престиж Росії.

СОВЕТСЬКА ПРОПАГАНДА В ЗАХІДНІЙ УКРАЇНІ

Бюро Райтера подає з Лондону, що советська влада веде тепер на західно-українських землях пропаганду на такі великі розміри, що вживає до цього аж 38,000 спеціальних агентів, що обїзджають українські села і міста з промовами і докладами. Крім того вислано на ті землі 13,000 учителів і чотири мільйони советських шкільних підручників.

„МІСІЙНІ ВІСТИ”

Так зветься новий український кварталник в Канаді, якого перше число появилось в квітні. Видає його „Місійне Товариство св. Йосафата”. У вступним слові подано, що „цей кварталник буде містити звіт про діяльність цього добродійного товариства та статті, що будуть змальовувати нашу релігійну, народно-працю в греко-католицькій нашій Дієцезії в Канаді”. Часопис виходить з заложення, що „українська історія вчить, що наша народня свідомість росла і скріплялася в міру того, як росла й скріплялася св. Церква”.

"SVOBODA" (Ukrainian Daily)

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc., at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 3, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

Classified Advertising Department, 595 — 7th Ave., New York 18, N. Y. BRyant 9-0582

"НЕСПОКІЙНІ ЕЛЕМЕНТИ"

С. І. Солцбергер, кореспондент часопису „Нью Йорк Таймс", пише з Лондону про таке підбадьорювання Советами різних молодих урядів, що повстали в Східній Європі, що дораджує винищити в їх краях якнайскорше „неспокійні елементи", що є піддержувані емігрантськими групами, що живуть за границею.

Згаданий кореспондент каже, що в певних випадках це буде тяжка справа, яка може затягнутись на довгий час. Тут він мав на думці в першу чергу поляків, що, як він каже, не так легко готові піддатись Росії, а базує цю свою опінію на давних польських повстаннях проти Росії. Та він додає такі „неспокійні елементи" не тільки в Польщі, але теж і в інших краях, що теж готові завдати Советам повно клопотів, як вони зачнуть у них переводити свої реформи, та як ті реформи не принесуть населенню піднесення їхньої життєвої стопи, а навпаки, ще її знизять.

Народи Східної Європи, пише кореспондент, є інтелігентні, завзяті, патріотичні, спосібні та хоробрі, про що могла вже переконатись царська Росія. Та Совети дістали тепер ще інші території, що знані з свого іредентизму, а вони тягнуться від Штетину над Балтійським морем до Триєсту над Адрійським. На тих територіях є вже тепер сліди неспокої. Совети приписують їх німецькій пропаганді. Це, пише Солцберг, є „правдиве, коли іде про балтійські держави і частини України", та, назагал, це буде природним явищем, коли нарід „у тих всіх визволених краях буде почувати себе розчарованим". А що той нарід відомий Советам з того, що він уже бунтувався, то тепер будуть роблені Советами всі можливі заходи, щоб зни-

щити всякі опозиційні елементи, чи їх обезвладнити.

До цього можна додати, що Совети тепер тільки те й роблять, що винищують „опозицію". Очевидно, що для тих, що обізнані з відносинами в східній Європі та з російськими методами правління, не треба якоїсь „німецької агітації", щоби бути розчарованим з советської окупації. Таке розчарування є просто „природним явищем" в інтелігентних, патріотичних, і героїських та свободолюбних людей, а саме такими є вони в очах кореспондента!

І ще одно. Можливо, що деякі емігрантські групи, що мають свої уряди в Лондоні й Вашингтоні, дістають допомогу з Ленд-Ліза та мають можливості зв'язків з своїми краями, можуть „підтримувати" ось ті „неспокійні елементи" у своїх краях, про які згадує Солцбергер та які завдають клопоту Советам. Та український нарід не має таких емігрантських груп. Ті, що є, не мають ніякого зв'язку з „неспокійними елементами" в Україні. Вони тільки знають, що як довго український нарід у неволі, так довго будуть такі „неспокійні елементи" в Україні за Советів, як вони були за царату, за Польщі, чи за німецької влади. Ті „неспокійні елементи" можуть бути раз більші, а раз менші, а то й дуже маленькі й дрібненькі числом, та духом й ідеєю є вони в кожному час віковими репрезентантами поневоленого українського народу, що в найгірших навіть обставинах і серед найгіршого терору видає з себе світила, що ведуть його до вселюдського поступу, як і героїські постаті, що ведуть його до дальшої боротьби за повне визволення.

З ВІРОЮ, ЩО ВИБЕРУТЬ ГЛИНКУ ПОСЛОМ!

„Новий Шлях" знов ззиває вегревільських виборців, щоби вибрали своїм послом наново Антона Глинку. Пише, між іншим, так:

„Не забудьмо сьогодні, що А. Глинка був самотнім послом-українцем у цілому світі, який міг говорити з трибуни вільного парламенту. Міг говорити вільно-свобідно, бо говорив з трибуни парламенту вільної Канади. Він не завів сподівань ні своїх виборців, ні тих канадійців, з яких він сам походить. Українці в Канаді були горді мати А. Глинку в парламенті. Посли і члени канадійського уряду висловлювалися про нього дуже високо, чим підкреслювали його

вартість як посла і людини. Міністер Крірар сказав в парламенті, що „посол Глинка — це здобуток для парламенту". Посол-консерватист Дж. А. Рос сказав, що посол Глинка є дуже цінним послом для парламенту. Посол-ліберал І. Е. Вуд, з Онтаріо, сказав, що „посол Глинка здобув собі багато признання"... Очі всіх, які інтересуються публічним життям в Канаді, а зокрема канадійських українців, будуть звернені на виборців вегревільської округи. Вони будуть очікувати, що ці виборці вдруге виберуть своїм послом А. Глинку. Цим вони докажуть зрозуміння ваги хвилі, яка жадає, щоб до отавського парламенту ввійшов чоловік, який — стоячи на сто-

КОНФЕРЕНЦІЯ РОШЕН ВОР РЕЛІФ

Большевицькі У. Ш. Вісті подають, що минулої неділі відбулася в Нью Йорку, в готелі Валдорф Асторія, конференція, влаштована Російською Воєнно-допомоговою організацією (Рошен Вор Реліф, Інк.), згл. її Відділом Національних Груп, щоб нарадитись, як зібрати упродовж наступних шість місяців для Советів допомоги на один мільйон доларів. Про „українську конференцію" пишеться, що в ній були співголовами д-р Володимир Левицький, редактор „Громадського Голосу", та Володимир Рибак, відомий комуніст. Секретарями були І. Мартинець та Л. Толопко, редактор У. Ш. Вістей. На нарадах говорив д-р В. Левицький, а по ній Гретель Спіро, представниця Рошен Вор Реліф, а по них проф. Володимир Лебеденко, представник советського Червоного Хреста і Півмісяця. Потім здавав звіт М. Ракочий з допомоги від „Ліги Американських Українців і Запомогового Союзу Американських Українців". Та остання організація відома більше під старою назвою „Ордену". Далі промовляв Вільям Едлін, редактор жидівської газети „Дей", що говорив про працю „українсько-єврейського комітету", що казав, що „ми певні, що радянський уряд справедливо розділює надіслану допомогу, даючи її перш усього тим, які її потребують, незалежно від релігії чи національності". Далі д-р Левицький говорив про працю допомоги організації Оборона України, а теж зазначив, що „зорганізовано і незабаром приступить до акції комітет українських православних церков". По „виясненню" д-ра Левицького, як є з висилкою півтора тисячки доларів „філітальфійського комітету" до Рошен Вор Реліф, наступило „обурення до групи націоналістичних лідерів", по чім рішено зібрати упродовж шість місяців „150.000 доларів допомоги Україні", а теж рішено сформувати „координаційний комітет", що керував би працею поодиноких комітетів. Ще згадується про концертну програму Рошен Вор Реліф, в якій „брали участь оперова співачка Марія Сокіл і музик д-р А. Рудницький".

Вислано теж телеграму до Дмитра Мануїльського в Сан Франсиско з виразом радості, що „здійснились слова великого сина України, Івана Франка, про те, що прийде час і Україна засяде в народів вільних колі".

„Новое Русское Слово" знов описує обширно наради „русской групи", що була найчисленнішою. Там говорив советський віце-консул В. А. Казанев і багато російських бесідників. Рішено, між іншим, притягнути до представництва „представників митрополичої ради русских православных церков в Америці".

рожі канадійської свободи й конституції — буде знова обстоювати людські права для своїх братів там за морем".

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

ВИЛКС-БЕРІ, ПА. — Бр. св. І. Христителя, від. 223, відбуде щорічні збори в неділю, 3. червня, зараз по Сл. Божій, в галі парохіяльній. — Уряд.

Щоб дати полечку на СВЕРБЛЯЧКУ та ДОПІКАННЯ від **ECZEMA**

висипок на шкірі або інших подібних шкірних порепань, які походять із зовнішніх причин; також на болячки на ногах — прикладайте лагодячу й лічущу **MARVAN SALVE**

а дістанете вдоволяючу поміч в клопоті. Банька 60 центів. Подвійна банька за \$1. Купуйте в своїй аптеці, або пишіть до:

MARVAN PRODUCTS
30 East 3rd St., New York 3, N. Y.

Вишлемо вам негайно поштою, коли дістанемо \$1 в готівці або як моні ордер.

МИРОН ЛИТВИН і СИН**УКРАЇНСЬКІ ПОГРЕБНИКИ**

Обслуга шира і чесна

801 Springfield Avenue,
corner Harrison Place**IRVINGTON, N. J.**

Phone: ESsex 3-9090

ІВАН БУНЬКО

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
заряджує погребам по ціні так
нижчій як \$150.

ОБСЛУГА НАЙКРАЩА

JOHN BUNKO

Licensed Undertaker & Embalmer

437 East 5th St.,

NEW YORK CITY

Dignified funerals as low as \$150.

Telephone: GRamercy 7-7661.

\$150.00 ЦІЛИЙ ПОХОРОН

І вище
ОБСЛУГУЄМО В ПЕРТ АМБОЙ
І ОКОЛИЦІ

KANAI KAIN FUNERAL HOME

433 STATE STREET,

PERTH AMBOY, N. J.

Phone: Perth Amboy 4-4648

ПЕТРО ЯРЕМА**УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК**

Занимаєсь похоронами
в BRONX, BROOKLYN, NEW
YORK і ОКОЛИЦЯХ

129 EAST 7th STREET,
NEW YORK, N. Y.

Tel.: ORchard 4-2568

BRANCH OFFICE & CHAPEL:

707 Prospect Avenue,

(cor. E. 155 St.)

BRONX, N. Y.

Tel.: MEtrose 8-6577